

Tafsiira Suuratu Yuusuf-Kutaa 5

Description

Shira Dubbii Miâ€™aawan Haguuggame

Dhugumatti, yommuu namni tokko miidhaa namarraan gahuu barbaadu, tooftaalee adda addaatti fayyadama. Tooftaalee sannii keessaa tokko dubbii isaa miâ€™eessudha. Yuusufin irra miidhaa dhaqqabsiisuuf tooftaalee obboleeyyan isaa itti fayyadaman beekuun, dhara nama miidhaa nurraan gahuuf deemu jalaa akka baraaramnuuf nu gargaara. Mee tooftaalee kana haa ilaallu:

﴿ قَالُوا يَا بَنَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنُنَا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَصِحُونَ ﴾ ۱۱
 ﴿ أَرْسَلْنَا مَعَنَا غَدًا يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِظُونَ ﴾ ۱۲

â€œNi jedhan, â€˜Yaa abbaa keenya! Maaliif Yuusufin irratti nu hin amannee? Dhugumatti nuti warra tola isAAF yaadudha. Boru nu waliin ergi, haa bashannanu, haa taphatu. Dhugumatti nuti isa eegna.â€™â€¢ Suuratu Yuusuf 12:11-12

Obboleeyyan erga Yuusuf biiritti gatuu irratti wali galanii booda isa fudhatuuf karaa abbaa isaanii ittiin amansiisan soqan (barbaadan):

1ffaa-Waqqasuu-Tarii Yaâ€™quub (aleyh salaam) dhara isaanii irraa ykn namoota biroo irraa rakkoon isa qunnama jedhee waan sodaatuuf hoolota tiiksuuf ykn dorgommiif Yuusuf obboleeyyan isaa waliin akka bahu hin hayyamne. Yuusufin ilaachisee akka obboleeyyan isaa hin amanne ifa hin godhu. Garuu haalli isaa akka haala nama isaan hin amanneeti. Kanaaf, obboleeyyan Yuusuf Yaâ€™quubin waqqasuuif Yuusufin ilaachisee **maaliif nu hin amannee?** Jechuun gaafatan.

2ffaaâ€¢Shakkii oofu fi tasgabbeessuâ€¢ Yuusufin irra wanti badaan karaa lamaan irra gahu dandaâ€™a:

A-obboleeyyan isaa irraa, **B-Jeedala** irraa. Yaâ€™quub (aleyh salaam) shakkii fi sodaa isaa kana akkana jechuun ibsee:

﴿ إِنِّي لَيَخْزُنُنِي أَنْ تَذَهَّبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الْذِئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴾ ۱۳

â€œNi jedhe: Isa fuutanii deemuun na gaddisiisa, isin quba kan hin qabne taatanii osoo jirtanuu jeedalli (yeeyyin) isa nyaatti jedhee sodaadha.â€¢ Suuratu Yuusuf 12:13

Yaâ€™quub karaa lamaan kanaan Yuusufin irra wanti badaan gahuu dandaâ€™a jedhee waan shakkeef, obboleeyyan Yuusuf shakkii fi sodaa Yaâ€™quub oofuuf carraaqan. Shakkii karaa jalqabaaakkana jechuun oofan: â€œ**Dhugumatti nuti warra tola isaaf yaadudha.**â€• Kana jechuun nuti waan badaa isatti hin yaannu, garuu waan gaarii isaaf yaanna. Kuni obboleeyyan isaa irraa miidhaa Yuusufin irra gahu akka hin shakkine tasgabeeessa.

Shakkii karaa lammataa oofuuf immoo: â€œ**Dhugumatti nuti isa eegna.**â€• jedhan. Kana jechuun wanta ati sodaattuuf hundarrraa nuti isa ni eegna. Akkasumas, jeedalli akka hin nyaanneakkana jechuun jabeessan:

﴿ قَالُوا لِئِنْ أَكَلْهُ الظَّبْ وَنَحْنُ عُصَبَةٌ إِنَّا إِذَا لَخَسِرْوْتَ ﴾

Ni jedhan, â€œNuti garee ciccimoo taanee osoo jirru jeedalli yoo isa nyaatte, **dhugumatti nuti yoosan kasaartota taana.**â€• Suuratu Yuusuf 12:14 (Namoota kheeyrin homaatu keessa hin jirre taana.)

3ffaaâ€¢Faayda Yuusuf argatuu itti himuu-Obboleeyyan isaa shira isaanii haguugun, wanti Yuusufin of waliin akka deemanii isaan taasisee, faayda inni argatu akka taâ€™e abbaatti himuu barbaadan. Akkana jedhan: â€œ**Boru nu waliin ergi, haa bashannanu, haa taphatu.**â€• Kana jechuun boru yommuu hoolota tiksuuf deemnu akka taphatuu fi gammaduuf nu waliin ergi.

Dubbiin isaanii gubbarraa dhugaa haa fakkaatu malee, keessan kijibdoota taâ€™uun shira isaanii galmaan gahuuf tooftaa kanatti fayyadaman. Namni kijibaan miidhaa namarraan gahuuf deemus tooftatama akkanaatti fayyadama. Akkasi miti ree? Jalqaba â€œOssoo ani akkana taâ€™ee jiru maaliif na hin amanne. Dhugumatti, ani nama akkanaatiâ€•â€•namaan jedha. Ergasii itti aanse, sodaa fi shakkii namarraa oofun nama tasgabeeessuuf carraaqa. Dhumarratti faayda namni argatu namatti odeessa.

Yaâ€™quub garmalee haa shakkii fi sodaatu malee, karaa sadan kanaan amansifamuun Yuusufin isaan waliin ni erge. Isaaniis shira isaanii galmaan gahuuf karaatti bahan:

﴿ فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجَبَّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴾

â€œYommuu isa fuudhanii deemanii fi hundee eelaa keessa isa gochuuf irratti wali-galan, [wanta irratti wali-galan hojii irra oolchan]. â€˜Ossoo isaan hin beekin dhugumatti hojii isaanii kana isaanitti ni himta.â€™ jechuun isatti beeksifne.â€• Suuratu Yuusuf 12:15

Kana jechuun yommuu abbaan isaanii isaaniif hayyamee Yuusufin fuudhanii deemanii fi hundee eelaa keessatti isa gatuuf marxfatan (jala muranii murteessan), wanta jedhan hojii irra oolchan (eelatti isa darban). Ergasii Rabbiin Yuusufiif mararfachuun haala rakkisaa kana keessattiakkana jechuun isatti

beeksise: **â€˜Osoo isaan hin beekin dhugumatti hojii isaanii kana isaanitti ni himta.â€™**Kana jechuun osoo isaan ati obboleessa isaanii taâ€™uu hin beekin wanta isaan sitti dalagan kana gara fuunduraatti isaanitti himta.[\[1\]](#)

Kuni wanta dhugaan argameedha. Yuusuf biyya Misra keessatti erga ministeera taâ€™ee booda obboleeyyan isaa qamadii safarachuuf achi dhaqan. Ministeerri biyyatti obboleessa isaanii akka taâ€™e hin beekan. Ministeera biyyatti erga taâ€™ee booda Yuusuf wanta isaan isatti hojjatan kaasun obboleessa isaanii akka taâ€™e haala kanaan isaanitti hime:

[Yuusuf] ni jedhe: Wallaaltoota taatanii osoo jirtanuu wanta Yuusufii fi obboleessa isaatti hojjattan beektanii? â€œObboleeyyan isaa] ni jedhan: dhugumatti ati Yuusufi? Innis, â€œAni Yuusufi, kuni obboleessa kiyya. Dhugumatti Rabbiin tola narratti oolee jira. Dhugumatti, namni obsee fi Rabbiin sodaate, Rabbiin mindaa warra toltaa hojjatanii hin balleessu.[â€•](#) Suuratu Yuusuf 12:89-90

Yuusuf eela dukkanaaâ€™aa keessatti adda haa taâ€™uyyu malee beeksisni kuni isatti godhamuun tasgabbiin isa marse. Akkasumas, eela kana keessatti akka hin hafne, gara fuunduraatti maatii isaa waliin akka wal qunnamuu fi sadarkaa olâ€™aanaa irra akka gahuu ni gammachiifame.

Aayan tuni yeroo garmalee ulfaataa taâ€™e keessatti Nabii Muhammadif (SAW) ergaa abdachiisaa qabdi. Seenaan Yuusuf kaasuun ummanni isaa isa haa gataniyyu malee, dhumarratti akka isaan irratti injifannoo argatu isa yaadachiisa. Suuraa Yuusuf keessatti Rabbiin **â€œulfatinna booda laafinni akka dhufuâ€•** nu yaadachisa.

Dhimmoonni xumura akkami akka qaban beekuun tasgabbi guddaa nuuf kenna. Rabbiin azza wa jalla addunyaa tana keessatti xumura jirenya isaa Yuusufin dursee itti hime. Beekumsa kana nabiyyoota qofaaf kenna. Akka Muslimaatti, seera Rabbii guddaa **â€œWarri taqwaa qaban Jannata dhaaluâ€•**jedhutti ni amanna. Wanti fedhe addunyaa keessatti haa adeemsifamu ykn ulfaatinni ykn rakkoon fedhe nu haa qunnamu, yeroo hundaa mindaan olâ€™aanaan Jannata akka taâ€™e of yaadachiisu qabna. Kuni rakkoo keessa akka dabaruuf nu gargaara.[\[2\]](#)

Guduunfaa

Miidhaa namarraan gahuuf tooftaalee namoonni dharaa itti fayyadaman:

1-Nama waqqasu-â€œAniakkana taâ€™ee osoo jiru maaliif na hin amannee?â€• namaan jedhu

2-Shakkii fi sodaa namarraa oofu

3-Faayda namni argatuu namatti odeessu.

(Fakkeenyaaaf namoonni nama hatan tooftaa kanatti fayyadamu. Ani nama akkanaati, fira keeti. Kanaafu na hin amantuu? Wanti sodaattu tokkollee hin jiru. Eeggumsi siif godhama. Yoo kana as kennite wanta akkanaa argatta namaan jedhuâ€•! Kanaafu, namoota akkanaa irraa of eeggannooguddaa barbaachisa.)

Kitaabota Wabii

[\[1\]](#) Tafsiir Saâ€™dii-455, Tafsiir Tahriir wa tanwiir-12/234

[\[2\]](#) Lessons from Surah Yusuf-fuula 44-45, Yaasir Qaadi

Date Created

September 12, 2021

Author

admin